

NEWSLETTER 1/2022

Interaktywny Szlak Zamków Gotyckich	2
Zamek w Działdowie	3
Zamek w Rynie	4
Zamek w Lidzbarku Warmińskim	5
Zamek w Nidzicy	6

Interaktywny Szlak Zamków Gotyckich

Dawne ziemie pruskie można odkrywać, krocząc wytyczonymi i oznakowanymi już szlakami. Można je poznać także wirtualnie. Na stronie Stowarzyszenia www.zamkigotyckie.org.pl została zamieszczona interaktywna mapa, prezentująca najbardziej aktualne i prawdopodobne wizualizacje zamków krzyżackich, biskupich i kapitulnych na terenie dawnych Prus z początku XV w., widziane z lotu ptaka, z możliwością przybliżania lub oddalania danego modelu. W ten sposób mapa daje możliwość wirtualnego zwiedzenia ponad 21 zamków z tego wieku, obecnie położonych po obu stronach granicy polsko-rosyjskiej. Są to następujące obiekty: Człuchów, Bytów, Lębork, Gniew, Kwidzyn, Nowe, Malbork, Sztum, Działdowo, Nidzica, Ostróda, Olsztyn, Lidzbark Warmiński, Giżycko, Kętrzyn, Ryn, Bałga, Pokarmin, Królewiec, Ragneta, Lochstedt. Podstawą do budowy modeli zamków były dostępne materiały historyczne i archeologiczne. Elementem mapy jest gra polegająca na odszukaniu liter hasła, poukrywanych wśród detali konstrukcyjnych różnych zamków z interaktywnej mapy. Pełną wersję mapy można pobrać ze strony <https://zamkigotyckie.org.pl/3d/>. Pomysłodawcą i wykonawcą wszystkich wizualizacji zamków oraz koncepcji interaktywnej mapy wraz z grą jest Paweł Moszczyński, pasjonat historii średniowiecza.

Zamek w Działdowie

arch. Stowarzyszenie gmin „Polskie zamki gotyckie”

Działdowo leży bezpośrednio przy granicy między państwem zakonnym a Mazowszem. W przywileju lokacyjnym miasta z 1344 r. zamek wzmiankowany jest jako już istniejący. W latach 60-tych XX w. podjęto rozbudowę skrzydła głównego i budowę nowego budynku po stronie południowo-zachodniej, jednak przez długi czas nie doprowadzono tych prac do końca. Dopiero w latach 2000-2003 ukończono nowy budynek, który dziś służy jako siedziba władz miasta. W 2018 roku generalnego remontu doczekał się budynek główny, który został zaadaptowany na siedzibę Muzeum Pogranicza w Działdowie. Od września 2018 roku można tam zwiedzać wystawę muzealną „Działdowo – miasto i ludzie dawnego pogranicza”.

www.muzeum.dzialdowo.pl/

Zamek w Rynie

arch. Stowarzyszenie gmin „Polskie zamki gotyckie”

Ryn leży na wschodnim krańcu średniowiecznego terenu osadniczego, przy granicy z „Wielką Puszczą”. Zamek należy do późnych założeń Zakonu Niemieckiego i został tylko częściowo ukończony. Od 2006 r. po znacznych ingerencjach budowlanych, dawny zamek służy jako hotel. Zapadająca na zawsze w pamięć lekcja historii to zwiedzanie tego zamku - świadka burzliwych dziejów Mazur i dawnych Prus Wschodnich. Nowością w tym 4-gwiazdkowym hotelu jest Spa & Wellness Księżnej Anny. Jest to miejsce, gdzie prastare rytuały łączą się z nowoczesnymi terapiami.

www.zamekryn.pl

Zamek w Lidzbarku Warmińskim

arch. Stowarzyszenie gmin „Polskie zamki gotyckie”

Lidzbark był między 1350 a 1772 r. rezydencją biskupów warmińskich. Zamek w tym mieście był największym, najznamienitszym i architektonicznie najdoskonalszym zamkiem dominium warmińskiego. Szczególnie wnętrza ze sklepieniami i malowidłami ściennymi, przekazują jeszcze bardzo autentyczne wrażenie z czasów późnego XIV – jak również XV w. Zamek ma cztery skrzydła i wewnętrzny dziedziniec z dwukondygnacyjnym krużgankiem i wieżą główną. Układ pomieszczeń wykazuje jednak cały szereg modyfikacji, które można wyjaśnić szczególnym celem użytkowania obiektu, jako rezydencja biskupa. Największe wrażenie pozostawiają jednak na zwiedzających duże sale głównej kondygnacji, z oryginalnymi sklepieniami i malowidłami ściennymi z XIV do XVI w. Zamek główny jest dziś dostępny na wszystkich kondygnacjach, jako filia Muzeum Warmii i Mazur. Obiekt nazywany jest Wawelem Północy Przed założeniem znajduje się przedzamcze z budynkami z okresu średniowiecza i baroku. Przed nim znajduje się nawodniona fosa, zza której rozciąga się wspaniały widok na cały kompleks dawnej rezydencji biskupiej. Na przedzamczu znajduje się od 2012 r. luksusowy Hotel Krasicki.

www.lidzbark.muzeum.olsztyn.pl

www.hotelkrasicki.pl/

Zamek w Nidzicy

aut. Dariusz Pudelko. Zdjęcie przekazane przez Nidzicki Dom Kultury

Zamek został wzniesiony w latach 1370-1400 jako siedziba zakonnego prokuratora, był kilkakrotnie przebudowany, m.in. w XVI stuleciu otoczono go dodatkowym murem obronnym z dwiema okrągłymi basztami od strony zachodniej. Zamek częściowo spłonął w roku 1812. Odbudowany został w 1828 r. z przeznaczeniem na siedzibę sądu, więzienie i mieszkania urzędników. Po kolejnych zniszczeniach, tym razem roku 1945, zamek odbudowano w latach 1961-1965 z przeznaczeniem na cele kulturalne. Jest to budowla założona na planie prostokąta, z dziedzińcem. Od strony zachodniej znajduje się dom główny, a od wschodniej dawna brama wjazdowa z dwiema potężnymi basztami obronnymi. Trójkondygnacyjny, przykryty dwuspadowym dachem dom główny jest najokazalszą częścią nidzickiej warowni. Zachowały się także portale gotyckie, prowadzące z krużganka do komnat reprezentacyjnych. W „Sali Rycerskiej” znajdujemy piękne XV wieczne polichromie oraz gotyckie sklepienia. Niestety w wyniku zniszczeń w 1945 roku do dziś pozostały jedynie niewielkie fragmenty polichromii. Monumentalne wrażenie spotęgowane zostało jeszcze dzięki położeniu zamku na wzgórzu, ponad miastem. Obecnie w krzyżackim zamku znajdują się hotel, restauracja, Nidzicki Dom Kultury i Muzeum Ziemi Nidzickiej z ekspozycją etnograficzno-historyczną.

www.nok.nidzica.pl/zapraszamy/zwiedzanie-zamku

www.zamek-nidzica.pl